

У другій половині 2017 р. НБУ поставив перед собою ціль перевести більшу частину паперової роботи, яка властива банкам, у безпаперовий вигляд. Постанова Правління НБУ №78 «Про затвердження Положення про застосування електронного підпису в банківській системі України», яка набула чинності 17.08.2017 р., надала українським банкам можливість перейти зі своїми клієнтами на електронний документообіг. Постанова №106 «Про затвердження змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України» від 20.10.2017 р. передбачає, що клієнти, які вже мають відкритий рахунок в банку, тобто мають сформовану справу з юридичного оформлення рахунку, мають право на відкриття наступних рахунків у цьому ж банку без особистої присутності, шляхом подання документів в електронному вигляді.

Потрібно, щоби банківська інновація була максимально корисною для клієнта й економічно доцільною для банку. У розвитку банківських інновацій серед основних трендів доцільно виокремити тісний взаємозв'язок банку з клієнтом.

Проведене дослідження дало змогу зробити такий висновок, що незважаючи на складну економічну ситуацію, саме банківські інновації у вигляді цікавих технічних новинок мають слугувати тим інструментом, який забезпечить подальший дієвий розвиток банківського сектору. Вчасне впровадження інноваційних рішень стане елементом конкурентної боротьби на ринку банківських послуг та сприятиме довготривалим відносинам банку з клієнтською базою.

Література:

1. Козьменко С. М. Маркетинг банківських інновацій / С. М. Козьменко, Т. А. Васильєва, С. В. Леонов // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2011. – № 1. – С. 13–28.
2. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http // www.bank.gov.ua](http://www.bank.gov.ua)
3. «Про затвердження змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України» Постанова №106 від 20.10.2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0132500-17>
4. «Про затвердження Положення про застосування електронного підпису в банківській системі України» Постанова Правління НБУ №78 від 17.08.2017 р.[Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0078500-17>

Сиромля К. А.

«Фінанси і кредит», 4 курс

Запорізький національний університет

Науковий керівник – к.е.н., викладач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Кайнара Д. О.

«ФІНТЕХ-РЕВОЛЮЦІЯ» – ПЕРЕДУМОВИ ТА МАЙБУТНЄ

Тематика Фінтеху й Фінтех-революції є новим напрямком у фінансовій науці, проте, існує величезна кількість публікацій та звітів окремих науковців, наукових співтовариств та фінансових організацій. Зпоміж дослідників зазначеної проблематики на особливу увагу заслуговують роботи Ерік Ван дер Клейя, Фрідріх Поллака, Сюзан Чишті, Янош Барбериса та ін. Спектр фінансової діяльності щорічно розширюється, на ринку постійно з'являються нові види фінансових продуктів і послуг. Відповідно, нагально необхідними є більш ґрунтовні дослідження й свіжий погляд на проблему технічного застою в економіці та фінансах, висвітлення передумов можливого розвитку подій в майбутньому.

Фінтех – це докорінний переворот технологій в фінансових сервісах, який трансформує спосіб експлуатації коштів та переосмислює процес надання фінансових продуктів та послуг. Відповідно, до ключових питань, які хвилюють сучасних гравців фінансового сектора відносяться питання того, як Фінтех-революція відіб'ється на їх існуванні, привабливості франшизи для клієнтів та потрібних дій для того, щоб залишитися в тренді.

Згідно досліджень H2 Ventures, KPMG та Matchi в 2016 р. було визначено структуру Фінтех ринку та класифікацію послуг з приблизною відсотковою часткою, а саме [1]:

- Платежі і перекази – 16%;
- Інвестування та краудфандінг – 7%;
- Криптовалюта блокчейн – 9%;
- Страховання та управління ризиками – 7%;
- Фінансування в нерухомість – 5%;
- Персональні фінанси – 10%;
- Фінансовий менеджмент – 12%;
- Акції, ринки, дані – 20%;
- Інше – 14%.

Сучасне глобальне фінансове середовище є особливо залежним від впливу інтернет-інновацій. «Ерік Ван дер Клейдж, голова одного з найбільших в Європі технологічних акселераторів (соціальний інститут для підтримки стартапів) Level39, вважає, що каталізатором радикальних змін стала фінансова криза 2008 року» [2]. Тоді банки під впливом центрального банку стали більш сконцентровані на управлінні капіталом, функціях комплаєнс (контролю), мінімізації витрат й управлінні операційним ризиком. Тим часом, довіра клієнтів до своїх банків стрімко падала через високу вартість послуг, непрозорість, низьку швидкість операцій, відсутність зручних інтернет-онлайн додатків та фінансової кризи.

Позитивним фактором розвитку Фінтеху стало зростання попиту з боку нового покоління молоді, що народилось на початку 90-тих років та іменоване «Мілленіалами», або «Поколінням Y». Йому характерна зацікавленість цифровими

технологіями, генерація розвитку їх мобільності, нижчої собівартості, досягнення максимально комфортного інтерфейсу для безперешкодної експлуатації користувачів будь-якої вікової категорії або розумово-фізичних можливостей. Відповідно, талановитим стартаперам відкрились безліч ідей для поліпшення фінансових продуктів та технологій, методам їх збуту і маркетингу, а головною метою стало створити таку продукцію, від якої виграватиме саме клієнт.

З 2011 р. приріст інвестицій в глобальну індустрію Фінтех збільшився з 338 млн. дол. до 1,1 млрд. дол. «На відміну від традиційних гравців, компанії, що з'являються, не обтяжені суворим законодавством та нормативами, старими ІТ-системами, дорогою і важкою філіальною мережею. Глобальні Фінтех-центри виникли по всьому світу: Нью-Йорк, Каліфорнія, Лондон, Сінгапур, Гонконг» [2].

Успіх інноваційних стартапів підігріває інтерес інвесторів, а інвестиції дозволяють деяким з FinTech - підприємств досягти неймовірних висот і отримати корону єдинорога. Списки єдинорогів (чемпіонів) сильно різняться від джерела до джерела. Базуючись на CITI Global Perspectives & Solutions report 2016'03 виділимо деякі з них в кожному з позначених раніше напрямків [1]:

- 42% з них належать до області запозичення і кредитів – найуспішніші представники - Lendingclub, SoFi, OnDeck, BiztoCredit і т.д.;
- 32% припадає на платежі і перекази – Mozido, Zuora, Klarna, One97, Powa;
- Загальна вартість таких єдинорогів перевищує 60 мільярд. дол.;
- Дуже багато компаній з Азії. Два перші рядки очолюють AntFinancial і Lufax - обидві з Китаю. Можливо, коли банки знаходяться під тиском держави, розвиток отримали технологічні компанії.

Провідними тенденціями в світі Фінтех є [3]:

1) перетворення інноваційних бізнес-моделей до технологічних інновацій. Нововведення у фінансовій галузі були розроблені не завдяки експертам з капіталовкладень чи аналітикам, а дякуючи плідній співпраці програмістів і осіб, які прагнули використати сучасні технології для задоволення потреб клієнтів та запобіганню їх невдоволеності, і вже з цього отримувати прибутки;

2) все більш вагому роль відіграють питання захищеності та аутентифікації особистості. З кожною модернізацією проводити банківські операції стає все простіше, але, в цей же час, чим простіше – тим небезпечніше, тому все виразніше постає питання безпеки, так як більша частина додатків дозволяє юзерам проводити транзакції менше ніж за декілька хвилин.

3) на сьогодні гасло ведучих банків – «Не маєш змоги побороти - очолюй!». Представники банківської індустрії отримання нових конкурентних переваг на ринку, почали об'єднуватись для спільного створення і впровадження інновацій на ринку фінансових технологій.

На разі в результаті Фінтех-революції клієнти мають можливість у режимі онлайн контролювати власні надходження та витрати. Потужна інфраструктура у вигляді високого проникнення мобільного зв'язку та смартфонів у поєднанні з добре освіченим та технологічно грамотним населенням на базі врегульованого правового поля в країні сприятиме прискореному розвитку Фінтех-індустрії в Україні.

В Україні Фінтехзнаходиться на стадії становлення, але в 2017 році спостерігалось значне зростання даної галузі з потенціалом продовження цього тренду в 2018 р.

Для забезпечення правового регулювання Фінтех19 лютого 2016 р. до Верховної Ради України було внесено законопроект № 4117 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо лібералізації готівкових розрахунків» (законопроект успішно пройшов перше читання), що в разі прийняття слугуватиме регуляторним полем для розвитку високотехнологічного фінансового ринку. Метою зазначеного законопроекту є забезпечення суттєвого зниження витрат на придбання і обслуговування реєстраторів розрахункових операцій, це дасть можливість з найменшими витратами для підприємців і держави здійснювати фіскалізацію всіх наявних операцій, пов'язаних з отриманням готівки або їх аналогів для оплати товарів і послуг» [4]. Прийняття цього законопроекту дасть можливість підприємцям зменшити накладні витрати і спростити процес проведення транзакцій шляхом використання фіскальних терміналів, планшетів і т.д.

Висновки. Банк – вже не єдиний постачальник послуг, куди може звернутися клієнт, тим більше коли на ринку є такі цікаві пропозиції, які не поступаються банківським сервісам. Чим більше конкуренція в Фінтех області - тим краще для кінцевих споживачів, так як це призводить до зниження комісій як в самих компаніях, так і в банках, які стрімко втрачають ринок.

Банківські послуги завжди будуть в попиті, так як банки - творці платформи, на якій заснована діяльність більшості Фінтех-компаній. Вони нікуди не зникнуть, просто виникне інше бачення роботи банківського сектора.

Банки володіють величезною перевагою – великою клієнтською базою. Вони просто переведуть половину користувачів на власний Фінтех. По суті, банк стане магазином, де відбуватиметься торгівля Фінтех від різних постачальників, при цьому, зберігши свою значимість для клієнта в якості постачальника Фінтех-додатків.

Література:

1. Khvatov V. Десять вопросов о Fintech. Инновации меняющие реальность [Електронний ресурс] // www.slideshare.net. 2016. URL: https://www.slideshare.net/ValeryKh?utm_campaign=profiletracking&utm_medium=ssite&utm_source=ssslideview.

2. Ковригін І. «Глобальна Фінтех-революція: передумови та майбутнє» [Електронний ресурс] // <https://rb.ru/>. 2015. URL: <https://rb.ru/opinion/fintech-revolt/>.

3. Веб-сайт в форматі колективного блогу «10 трендов в мире финтеха, которые полезно знать стартапам» [Електронний ресурс] // habrahabr.ru. 2016. URL: <https://habrahabr.ru/company/payonline/blog/298592/>.

4. Офіційний веб-портал Верховної Ради України: «Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо лібералізації готівкових розрахунків» № 4117 від 19.02.2016 [Електронний ресурс] // <http://w1.c1.rada.gov.ua>. 2016. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=58240.